

Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri
Račun pri poštnem ček. zav. v Ljubljani št. 11.409
Velja mesečno prejemnik v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom pa 12 Din

Telefon:
Uredn. 2440 Uprava 2455

Uredništvo in uprava: Maribor, Aleksandrova cesta št. 13
Oglasi po tarifu
Oglase sprejema tudi oglasni oddelček »Jutra« v Ljubljani, Prešernova ulica št. 4

Strelj na poslanika dr. Milojevića

ATENTATOR JOSIP SARKOT NAJET OD PERČECA. — STRELI SO K SREČI ZGREŠILI CILJ.

BRUSELJ, 23. marca. Na tujakšnjega jugoslovenskega poslanika dr. Milojevića je bil izvršen včeraj revolverski atentat, ki pa se je k sreči popolnoma izjalovil in je ostal brez posledic. Poslanik Milojević, ki je pretekli dni marljivo posejal jugoslovanske kolonije v Belgiji, je prisostvoval v nedeljo slovesni blagoslovitvi prapora nekoga jugoslovenskega društva v Seraingu pri Liegen.

Ko so odšli gostje v prostore jugoslovenskega kluba, je stopil pred poslanika Milojevića približno 25 let star mladenič in oddal nanj iz neposredne bližine dva strela iz samokresa, ki pa sta k sreči zgrešila cilj. Za hip je nastala

zmešnjava, nato pa so navzoči takoj planili na atentatorja in ga izročili policiji, ki je med tem že prihitela na kraj atentata.

Kolikor je bilo mogoče ugotoviti, je atentator Josip Sarkot, jugoslovenski državljani. Pri njem so našli tudi še drugi samokres, ki je bil istotako nabasan. Pri zaslišanju je Sarkot priznal, da je dobil morilno orožje od svojih rojakov z nalogom, da ustrelj poslanika Milojevića. Vsa znamenja kažejo, da je bil atentator najet od znanega jugoslovenskega emigranta Gustava Perčeca, tajnika dr. Pavelića.

Dr. Schober o nemško-avstrijski carinski uniji

DEMARŠA ŠTIRIH POSLANIKOV NA DUNAJU IN ODGOVOR ZUNANJEGA MINISTRA DR. SCHOBRA. — RAZBURJENJE V LONDONU.

DUNAJ, 23. marca. Pri včerajšnji demarši poslaniškov Francije, Anglije, Italije in Češkoslovaške pri zunanjem ministru dr. Schobru radi nemško-avstrijske carinske unije, je podal minister dr. Schober obširno pojasnilo o gospodarski pogodbi med Nemčijo in Avstrijo. Naglašal je med drugim, da je že na evropski konferenci v Ženevi Francija pokrenila akcijo za ožje gospodarsko sodelovanje vseh evropskih držav in je bila ta inicijativa pozdravljena z navdušenjem. Zastopnik Avstrije je že tedaj opozoril na možnost regionalnih pogodb, o čemer se je tudi že razpravljalo. Zato se mu zdi tembolj čudno, kako je moglo priti do te demarše, ker vendar Avstrija in Nemčija niste storili nič drugega, kakor da ste — upoštevate težavni go-

spodarski položaj — sklenili gospodarsko pogodbo, ki ni v nobenem nasprotju z ženevskim protokolom. O kakršni pogodbi ne more biti govora, ker ste Nemčija in Avstrija ohranili svojo politično samostojnost in morejo k tej pogodbi pristopiti tudi vse druge države Evrope.

LONDON, 23. marca. Avstrijsko-nemška carinska unija, ki odpravlja carinsko mejo med obema državama, je izzvala v tujakšnjih političnih in gospodarskih krogih veliko presenečenje. Zatrjuje se, da ogroža pogodbo uvoz angleških izdelkov, ker bi po odpravi carin mogli nemški industrijski izdelki uspešno konkurirati na avstrijskem tržišču z angleškimi. Pogodba bo stopila najbrže šele prihodnje leto v veljavo.

Odmevi molitev v Jugoslaviji u fašističnem tisku

TRST, 23. marca. Molitve po vsej Jugoslaviji za preganjene brate v Italiji so izzvale v fašističnem tisku burjo ogorčenja. »Popolo di Trieste« ponovno zahteva, da škofje v Julijski krajini izjavijo, da fašizem ne tlači verske svobode. Pri tem pa list naglašja, da bo fašizem kakor doslej brezobzirno šel svojo pot. »Piccolo« poziva državne oblasti in vse fašiste, naj še huje pritisnejo na slovensko in hrvaško duhovščino v Julijski krajini,

ki propoveduje protitalijansko propagando, ker je fašistična Italija močna, se zaveda svojih pravic in dolžnosti in mora reagirati na proteste Zagreba in Beograda. »Giornale d'Italia« naglašja miroljubnost fašistične Italije, katoličane v Jugoslaviji pa, ki molijo za versko svobodo svojih bratov v Italiji, obtožuje, da rušijo mir. »Te molitve.« — trdi »Giornale d'Italia« — ki jih je organizirala katoliška duhovščina v Jugoslaviji, so v nasprotju z namerami vlad velikih sil, ki hočejo ustvariti miroljubno atmosfero na svetu. Poslanica metropolita dr. Bauerja

dejanskih finančnih moči. Težko je sicer že sedaj reči, ali bodo ameriški in angleški finančniki po tem sporazumu napram Rimu bolj ustrezljivi kakor so bili doslej, vendar je zelo verjetno, da bo Italija dosegla svoj namen: dobila novo posojilo, brez katerega ji ni mogoče naprej. Če ga pa bo dobila, je že sedaj jasno, da ga bo porabila samo za utrjevanje svojega fašističnega režima, nikakor pa ne za dejanske potrebe italijanskega naroda.

Najnujnejše za fašizem je trenutno, da zadržuje svoje plačane pripadnike in

nilce, v prvi vrsti milico, ki žre dan na dan težke milijone. Nadalje bo pa še naprej izpopolnjevala svojo oboroženo moč: pehoto, topništvo in zrakoplovstvo. Tako se bo »delo za mir«, ki naj bi sledilo iz pomorskega sporazuma, v resnici sprevrglo v novo delo za fašistično ogrožanje miru. Premaknjeno bo samo težišče postavk. Sicer pa so Italijani bili v tem itak že od nekdanj nedosegljivi mojstri in zato lahko vzkliknemo tudi že danes: Italica fides, nulla fides...

je prenesla iz cerkev agitacijo na ulico, a Italija na vse to ostaje mirna. Tudi ostali fašistični listi ostro napadajo katoliško duhovščino v Jugoslaviji.

Razstava moderne francoske grafike v Mariboru

je bila včeraj dopoldne v mali unionski dvorani slovesno otvorjena. Poleg oficijelnih zastopnikov drž. oblasti, mesta in raznih korporacij (sreski načelnik dr. Ipavic, upravnik policije Keršovan, vicekonzul Francije Furrer, predsednik Ljudske univerze inž. Kukovec, predsednik Zgodovinskega in Muzejskega društva prelat dr. Kovačič, župan dr. Juvan, podžupan dr. Lipold itd.) ter zastopnikov francoskega krožka se je zbralo izredno lepo število prijateljev francoskega naroda in lepe umetnosti. Razstavo je otvorila imenom francoskega krožka, ki je prevzel njeno prireditel, gospa general Maistrova s kratkim nagovorom, v katerem je izrekla posebno zahvalo obema gg. pokroviteljema razstave okrožnemu inspektorju dr. Schaubachu in mestnemu županu dr. Juvanu, gospodoma prof. Gasparinu in Cotiču, ki sta vodila vse priprave in ureditev razstave, ter vsem udeležencem. G. francoski vicekonzul g. Furrer je pozdravil prireditel imenom francoske vlade, Mariborski župan g. dr. Juvan je izrazil svoje veselje, da se je omogočila v Mariboru, ki je še do nedavna stal pod uplivom izključno nemške kulture, razstava umetnin prijateljskega nam francoskega naroda. Končno je g. prof. Cotič podal pregledno sliko razvoja francoske slikarske umetnosti in razvrstitve del na razstavi. Razstava obsega 24 del francoskih slikarjev iz preteklosti, 65 del sodobnih umetnikov ter 68 umetniško izdelanih knjig. Smoteno ureditev razstave je izvršil g. prof. Cotič.

Nalezljive bolezni v Mariboru.

V času od 15. do 21. t. m. je bilo mestnemu fizikatu prijavljenih dvojje novih slučajev nalezljivih bolezni: en slučaj šena in en slučaj nalezljivega vnetja možganov (s smrtnim izidom).

Občni zbor mestnega odbora Jadranske straže v Mariboru

bo drevi ob 8.30 v lovski dvorani hotela »Orel« s sledečim dnevnim redom: Pozdrav predsednika, poročili tajnika in blagajnika, volitev novega odbora in slučajnosti.

Mesec dni ječe radi ponarejenih podpisov na menici.

Bivši poštni uradnik Franc M. je bil že lani obsojen radi goljufije na 6 mesecev ječe in je bil zato tudi odpuščen. Danes pa je stal zopet pred sodiščem radi goljufije, ki jo je izvršil l. 1929, ko je najel pri Mestni hranilnici posojilo 2000 Din na menico, na kateri ste bili podpisani kot poroka njegovi dve hčerki. Ker ni plačeval obrokov, je meseca oktobra 1929 začela hranilnica terjati njega in obe hčerki. Hčerki pa ste izjavili, da nista menice podpisali in izkazalo se je, da je M. oba podpisa hčerk potvoril. Dobil je 1 mesec dni ječe.

Nesrečen padec.

Na povratku domov je snoči 33letni železničar Leopold Beleskovič v Slovškovi ulici v Studencih na oledenih tleh tako nesrečno padel, da si je rano mil več reber. Prepeljati so ga morali v bolnico.

Ozadje italijanskega pristanka na pomorski sporazum

Po prejšnji intransigentnosti je politični svet nemalo presenetil pristanek fašistične Italije na pomorski sporazum petih velesil, s čimer so se v Rimu slovesno odrekli pariteti s Francijo in se sprijaznili z načrtom, po katerem sme ta zgraditi za 100.000 ton več bojnih ladij kakor apeninska kraljevina. Ponekod so kakor apeninska kraljevina. Ponekod so se našli listi, ki so temu dogodku pripisali veliko važnost in pričeli tudi že prerokovati skorajšnje popolno pomirjenje in spoprijateljstvo med Rimom in Parizom. Italijansko časopisje pa je izrabilo to priliko za nove tirade o veliki kodašnosti in miroljubnosti fašističnega režima, »ki je za obči blagor žrtvoval tudi najvitalnejše interese italijanskega naroda ter pristal na novo krivico, ki mu je bila storjena«.

Na videz bi se tedaj zares moglo zdeti, da je Rim spremenil svojo politiko, opustil bojevitost agresivnost in šel med krotke, miroljubne ovčice. Toda resnično ozadje je docela drugo in drugačno. Fašistični Rim je tudi po pristanku na pomorski sporazum ostal prav tak, kakršen je bil poprej, ta korak pa je storil deloma zaradi sile, deloma pa v neiskrenosti. Znano je namreč, da je Italija, tudi fašistična, imela še do nedavna glavno gospodarsko oporo v Združenih državah Severne Amerike ter v Angliji. Obe ti dve velesili pa sta bolj kakor kdorkoli drugi zainteresirani na tem, da niti v Evropi niti kje drugje ne pride v doglednem času do resnih komplikacij in konfliktov, zato sta na grožnje Mussolinija, na oboroževanje Italije in rovarjenje fašizma proti obstoječemu stanju gledali v zadnjem času skrajno zlovoljno. Po tem sta naposled uravnali tudi svojo finančno razmerje do Rima in Italija je zamažala iskala v Londonu in Newyorku tako nujnega ji posojila.

V dobrem spominu nam je še, s kakšnimi besedami so Američani odklonili novo posojilo fašistični Italiji in prav tako tudi vemo, kakšen odmev je imel napad ameriškega admirala na Benita Mussolinija. Amerika in Anglija sta Italiji obrnili hrbet in zaprli svoje blagajne. Posebno usodno pa je na to razmerje uplivalo še nepomirljivo stališče Rima napram Parizu v vprašanju pomorskega sporazuma. To je eno. Drugo pa je, da Italija sploh ni mogla praktično doseči pomorske paritete s Francijo, ker ji je za to manjkalo denarja. Izdelala je sicer res in svetu oznanila svoj ogromni pomorski gradbeni program, ladje, ki jih je tudi res zgradila, pa so po tonaži ostale daleč za onim, kar so hoteli doseči.

Tako je bilo nujno in neobhodno potrebno, da je fašistična Italija naposled »velikodušno« pristala na sporazum. S tem je prvič izpodbila razloge Amerike in Anglije za odrekanje posojila, na drugi strani pa si je vsaj začasno zvalila z ramen breme gradnje novih ladij preko

Srebrno posodo iz bivše Park-kavarne
 si je privoščil Anton Č., ki so ga te dni
 aretirali in našli pri njem take posode
 odn. vredja za krog 700 do 800 Din.
Manufakturo brez dovoljenja prodajal
 je po mariborski okolici žid Ferdinand
 Langfelder iz Čoskoslovaške. Aretiral
 so ga in kazuovali za enkrat v zvezi
 5000 Din.

Sodelujejo: The Rocklin Comp in Greti Schlosinger

Dr. O. Ilanig:

Zgodovinski spomini na Sv. Lenart

Trški sodnik je bil izvoljen samo za eno leto. To določbo so spremenili leta 1829 občinski svetovalci, odbor in vsi tržani, ki so izvolili dolgoletnega trškega sodnika, ranocelnika Karola Schrambeka, ki je prišel leta 1796 iz Ptuj, za dosmrtnega sodnika. Dne 18. julija 1843 so za dobo treh let izvolili Alojza Wenzela, po poklicu barvarja, ki je imel jako spretno pisavo in izvrsten koncept.

Po potrditvi izvolitve od strani hrastovške graščine je trški sodnik prisegel po obrazcu, ki ga je določila oblast dne 15. marca 1787.

Meseca svečana je bilo navadno zborovanje tržanov, na katerem so se določili moške za različne posle, ki so jih morali opravljati v trški občini. Izvoljen je bil blaginjak, ki je sprejemal denar, izvrševal izplačila ter sploh vodil vse račune.

Za njim so določili nadzornika za vzdrževanje reda, kateremu je bil podrejen nočni čuvaj, ki je imel letne plače celih 11 gld.

Tudi že v tedanjih časih se je zgodilo, da je nočnega čuvaja premagalo vino in ni mogel opraviti službe po predpisu. Tako beremo, da je trški sodnik takemu zaspančku odtegnil na plači, kar ga je seve čisto stregnilo. In ker enkrat ni pravočasno obvestil vseh volilcev o dnevu volitve trškega župana, ga je posadil trški sodnik za 24 ur v temnico. Naš sedanji čuvaj Cene živi nedvomno v boljših časih.

Tretja služba je bila pregledovalca mesa v mesnicah. Tozadevno so bili strogi predpisi. Pregledovalec je prišel čisto nepričakovano v mesnico in gorje, če ni bilo vse v redu. Prihajal je komisar celo iz Gradca.

Mesarja sta bila le dva in sta imela klati ter razprodajati meso vsak v svojem tednu; le, če je enemu prej zmanjkalo meso, je smel drugi že prej začeti s prodajo. Tedanja mesarja Solak Jurij, ki je prišel v Sv. Lenart leta 1751 iz Majšperga, ter Glancer Gregor, sta ti s prodajo. Tedanja mesarja Solak Jurij je moral na ričet za en dan; ker je imel otekle noge, ni bil okovan v železje. Glancer pa je moral pretrpeti tudi to poostreitev.

Važna je bila tudi funkcija pregledovalca, ali pečejo peki hlebe in žemlje v predpisani teži. Tudi peka sta bila v tedanjih časih le dva in je imel vsak svoj okraj, v katerem je smel »gajšic« razprodajati pecivo.

Pregledovalec je prišel najmanj vsak mesec enkrat v pekarijo ter je stehal pecivo. Če je bila žemlja le za en kvintel prelahka, je bil že kaznovan. Zato si je vsak premislil, da bi pekel žemlje z velikimi luknjami in tam spravil pekovo dušo. Šel je takoj kašo pihat in zgodilo se mu je celo, da so mu zaprli pekarijo.

Leta 1777, na kvaterno sredo, je prišel deželni profos iz Gradca s 4 vojniki pregledovat, ali pečejo peki po predpisih, da lenarški tržani ne bi trpeli na telesni teži. Preizkušal je tudi, ali imajo gostilničarji posodo pravilno izmerjeno.

Izvoljena sta bila tudi dva tržana, ki sta morala paziti, da ni nastala nevarnost izbruha ognja. Vsako leto se je na zborovanju tržanov na rotovžu prebral predpis, kako je ravnati z ognjem; vsaj enkrat v letu so pregledali vse dimnike in imena vseh nemarnežev zapisali v knjigo. Strogo nadzorstvo pa je bilo tudi potrebno, kajti hiše so bile razen cerkve vse s slamo krite. Na rotovžu so napravili še-le leta 1828 streho iz opeke. Ze tedaj je obstajalo prostovoljno gasilsko društvo, ki je imelo shrambo za orodje tam, kjer stoji sedaj osnovna šola.

Tudi ceste in pota so morala biti v redu in je bil za to določen poseben odbornik. Če je hudourje napravilo jarke, je sklical tržane in vsak je moral dati delavca, da se tržani niso prevrgli v kako jamo, če so šli od Solaka v temi domov. Vino je bilo tudi v tedanjih časih dobro in Janeza Krstnika gostilničarja niso smeli častiti v kleti, kar tudi ni bilo tako lahko, kajti trški studenec je bil

izven trga za Tomažičevo hišo in je šele suša leta 1832 in 1834 prisilila tržane, da so izkopali sredi trga studenec kakor je še sedaj.

Dalje je bil določen tudi mož, ki je moral skrbeti za pripravo, katero bi rabilo vojaštvo ali druga javna oblast. Vsak tržan je moral dati konja, voz, če pa tega ni mogel, je plačal primeren davek. Še celo nadzornika gozdov so imeli. Okoli Šent Lenarta so bili pred 150 leti še gozdovi; tako vemo, da so posekali leta 1761 gozd, ki se je razprostiral za sedanjo Polančevo opekarno noter do Velke. V Trnju so leta 1766 iztrebili vse grmovje; v Čreti, kjer so sedaj najbolj rodovitne njive, je bil gozd, iz katerega so dobivali tržani stelo. Gozdni nadzornik je imel vsa ta dela v rokah.

O priliki občnega zbora vseh tržanov so sklepali tudi o odobritvi računa za preteklo leto. Navadno je šlo vse gladko. Zanimiv je račun, iz katerega je razvidno, da je občina leta 1781 kupila smodnika za 1 gld 30 kr. da so streljali na Telovo med slavnostno procesijo. Strelci so dobili 4 gld 13 kr, nosilec cerkvene zastave pa cele tri krajcarje. Na tem zborovanju je trški sodnik tudi vsakokrat opozoril tržane, da morajo dati svinje rinkati, da ne delajo škode na pašniku v Čreti.

Ob koncu zborovanja se je vršilo sprejemanje novih tržanov, ki so morali prisesti in plačati pristojbino, ki je znašala najprej 3 gld, potem pa pet.

Zanimivo je, da je hrastovška graščina predpisala že leta 1787 slovensko besedilo prisega, ki se glasi:

»Jas N. N. persegem Bogu Same-mo Mogotznemo eno pravizhno per-sego. Da jas na neschni Den sa eniga Terschkiga Purgara gor vset gratam. Da jas vse tisto kai je k nuzi, ino gor jemajnu tega gmein Terga S. Leonarda se dotizhe, no vse tisto svōsto stōriti zhem, kaj zōlli gmein Purgarschofti k nuzi bo. No te jas zhem tudi enemo takemo men naprō postablenemo Rich-tarū, nu enemo Zōlleimo Rathū vsech postenim Rezech pokorni bitti. Na ta-ko Vischo, kak se enemo postenemo ino Svōstemo Purgarū zhoi stōiti. Ta ko guischno kaek meni Bog pomagai.« Nemško misleče oblasti so torej tedaj upoštevali slovenski jezik.

Trški sodnik je bil torej v prvi vrsti političen uradnik, ki je moral paziti, da je bilo v upravnem oziru vse v redu.

Druga zelo važna naloga trškega sodnika pa je bila, da je izvrševal tudi sodno oblast, pod katero so spadali kraji: Spodnja in Zgornja Radehova, Spodnje-Zgornje Žerjavce in Lormanje. Reči se mora, da je bil trški sodnik res pravi sodnik v določenem mu okrožju. V zapiskih »Rats und Klageprotokol bey dem Markte St. Lenhard in Windisch Büheln« je najti tozadevno prav zanimive podatke. Ko je bil trški sodnik potrjen od hrastovške zemljiške oblasti, je sprejel uradno in sodno palico, pečat in ključ. Palico je moral držati trški sodnik v rokah, kadar je sodil. Sodstvo se je izvrševalo na rotovžu, ki je bil sezidan leta 1675, kakor kaže letnica v dvorani nad vratmi.

Zanimiv je tudi napis, ki se glasi v slovenščini: »Kjer so postave kot človeško delo nejasne in pomanjkljive, jih morata nadomestiti sodnikova vest in srce.« Vsebina tega napisa ima pač globok pomen in naj bi ta smernica veljala za vsakega sodnika. Pri obravnavi sta bila navzoča zraven sodnika še dva svetovalca kot asesorja in dva takozvana Vorgeherja. Kolikor se more povzeti iz posameznih razprav, je bila vloga teh dveh v kazenskih zadevah približno enaka, kakor jo vrši sedaj javni tožitelji. Eden od njih je prednašal tožbo, nato se je zagovarjal obtoženec, končno pa je izrekel sodnik po morebitnem zaslišanju kake priče sodbo z uvodom: »Tako je spoznal sodnik s svetovalci.« Zaporna sodba se je tudi takoj izvršila, če ni bilo pritožbe na višjo instanco.

(Nadaljevanje sledi.)

Pedagoški tečaj za učiteljstvo

Ministrstvo prosvete priredi potom Udruženja jugoslovenskega učiteljstva v Ljubljani od 30. marca do 1. aprila pedagoški tečaj za učiteljstvo Dravske banovine. Na tečaju bodo predavali nemški pedagogi. Obča razprava se bo vršila o moderni osnovni šoli (predavanja, vzgledi dela in razgovori). Prvi dan bo predaval ministerjalni svetnik g. Hila iz Berlina o temi: Osnovne misli moderne pedagogike v narodni šoli. Drugi dan bo predaval šolski svetnik g. Šmidt o temi: Spoznavanje domovine in kulture v narodni osnovni šoli. Tretji dan bo predaval rektor iz Essena g. Binger o temi: Ideja dela v narodni šoli. Vsi udeleženci imajo v smislu odloka ministrstva prosvete od 14. marca dopust in sicer: učitelji in učiteljice iz Ljubljane trodnevni dopust od 30. marca do 1. aprila. Zunanji učitelji in učiteljice pa petdnevni dopust od 29. marca do 2. aprila. Glede lokala, kjer se bo vršilo predavanje, glede prenočišč in prehrane za zunanje udeležence ter vsa podrobna navodila bo objavilo pravočasno poverjeništvu UJU v vseh listih. Dopust dajo na podlagi gornjega odloka upraviteljstva sama.

Podružnica Ferijalnega saveza na drž. moškem učiteljsku

je priredila v soboto svoj veliki koncert, ki je prav dobro uspel in izpričal, da se goji na zavodu glasba v zdravem pravcu resnobne klasike, ki bo ostal trdna osnova za vsak muzikalni študij. Četudi ne razpolaga moški zbor z izoblikovanimi glasovi, je vendar dokazal, da se dajo pod strogim strokovnim vodstvom doseči prav lepi uspehi. Zapel je »Slovana« od Knahla, Medvedovo »Ljubzen in pomlad«, Marinkovičovo »Na Adriju«, prekrasno Mirkovo »Na trgu«, ki je razodela vso bogato invencijo skladatelja, ter gromovito Hajdrihovo »Morje Adrijansko«, ljubljeno naših mladinskih zborov. Vse pesmi so kandidati odpeli z veliko ljubeznijo v močnem zanosu, posebno pa učinkovito Mirkovo, ki je pričarala vso sanjavo melodijskega razpleta. Orkester je pa nudil z vso ambicijo naštudirani Ouver-turi iz »Tancreda« od Rossijina in pestro zvonečo in razgibano iz »Coriolana« od Beethovna. Presenetljiva izdelava zamisli, ritmični razmah in skrbna vigranost so pripomogle skladbam do jakega učinka. Prav lepo znanje in sigurnost je pokazal solist, kandidat Schmidt, ki je igral ob spremljevanju orkestra Raffiovo »Lavantino« ter težko »Legendo« od Wieniawskega, ki jo je zelo vestno in spretno spremljal na klavirju kandidat Cvetko. Ob pravi pogledu, strogi, neizprosni lastni kritičnosti, ki ne dopušča sanjavega, neplodnega domišljevanja in poveličevanja, je pri obeh pričakovati zelo ugodnega razvoja.

Ves muzikalni part je naštudiral glasbenik, g. prof. Karol Pahor z velikim strokovnim znanjem in neomahljivim trudom, s požrtvovalno udanostjo stvari. Upravičeno so nade za srečen napredek mlade muzikalne učiteljske generacije.

Vse priznanje gre pa tudi ravnatelju zavoda, g. dr. M. Potočniku, ki z budnimi očmi motri vsestranski razmah svoje mladine, in ki ji s toplim srcem in globokim razumevanjem njenih teženj in potreb pomaga po pravi poti neizprosnega čuta dolžnosti in vestnosti do — vroče zaželenega cilja, do kruha.

A . . e.

Družabni večer moške podružnice Ciril- Metodove družbe

v soboto zvečer pri Frančku v Melju je zelo lepo uspel. Sodelovalo je pevsko društvo »Jadran«, ki je zapelo več pesmi.

Sokolstvo

Sokol I v Mariboru

poziva članstvo in naraščaj, da se v čim večjem številu udeležijo pogreba Drage Kosove, sestre naše načelnice, bivše železniške uradnice, ki bo v torek ob 16. uri izpred mrtvašnice na Pobrežju. Obleka civilna z znakom. Sokol Maribor I.

Sport

NOGOMET.

ISSK Maribor:SK Svoboda 8:2 (4:1).

Na igrišču ISSK Maribora se je večeraj dopoldne vršila prijateljska tekma med ISSK Mariborom in SK Svobodo. Zmagala je enajstorica »Maribora« v razmerju 8:2. Sodil je g. dr. Planinšek.

Ostale nogometne tekme.

Ljubljana: Primorje:Jadran 3:3.

Zagreb: Prvenstvo: Gradjanski:Concordia 5:1 (4:0); Hašk:Viktorija 1:1 (0:1); Železničarji:Graficar 3:1 (0:0); Sokol:Sparta 3:0 (1:0).

Beograd: Prvenstvo: Jugoslavija:Grafic: 5:0 (0:0); BSK:Obilič 2:1 (0:1).

Lahka atletika.

V Ljubljani se je večeraj vršil cross country tek za prvenstvo Dravske banovine. Tekmovanje se je vršilo v treh kategorijah. V prvi juniorski kategoriji (2 km) je zmagal Marjan Glavnik (Ilirija) v času 9:17.8, v drugi (3 km) pa je zmagal L. Glavnik (Ilirija) v času 12:02.8. Rezultati seniorjev (10 km) so bili naslednji: 1. Slapničar (Primorje) 31:46.2, 2. Sporn (Ilirija) 31:47.2, 3. Ilvar (Ilirija) 33:01.9, 4. Krevs (Prim.). Naslov prvaka Dravske banovine v cross countryju za leto 1931 si je s 16 točkami priborilo moštvo ASK Primorja. Ilirija se ni plasirala.

Plavanje.

V Ljubljani je SK Ilirija priredila v soboto in nedeljo plavalno tekmo v svojem zimskem bazenu.

Rezultati so bili naslednji: 100 m gosposje prosti stil: 1. Fritsch 1:10.7, 2. Žirovnik 1:11.8, 100 m prsno dame: 1. Sever Mara 1:34.8, 2. Kržan 1:48.6, 100 m hrbtno gosposje: 1. Wilfan 1:19.4, 2. Žirovnik 1:23, 100 m prosto dame: 1. Lampret 1:18.4, 2. Paumgarten 1:18.8, 100 m prsno gosposje: 1. Jamnik 1:30, 2. Payer 1:30.2, 100 m hrbtno dame: 1. Lampret 1:33.8, 2. Dolenec 1:51.5, 200 m dame prsno: 1. Sever Mara 3:33, 200 m prsno gosposje: 1. Jamnik 3:13, 2. Kramar 3:30.4.

Glavna skupščina Kolesarskega saveza kraljevine Jugoslavije.

V dvorani hotela Halbwidla se je večeraj vršila XI. redna letna skupščina Kolesarskega saveza kraljevine Jugoslavije. Skupščino je vodil predsednik ljubljanskega pododbora g. Gorjanc. Navzoči so bili delegati 44 klubov. V savezu je včlanjenih 53 klubov, ki so priredili lani 128 kolesarskih dirk. Nastopilo je 1507 tekmovalcev, ki so prevozili na dirkah skupaj progo 6122 km.

Tekma za državno prvenstvo se je vršila 14. IX. na progi Krška vas—Trnovo—Krška vas (172 km) za seniorje in je postal državni prvak Grgac (Sokol, Zagreb) v času 6:32:02. Juniorska proga je bila dolga 73 km 800 m in je postal državni prvak Gregotti (Sokol, Zagreb) v času 2:39:42.

Finančno stanje saveza je zelo slabo, dohodki so bili Din 4922.—, izdatki pa Din 15.350.—, torej deficit od 10.428 Din.

Po absolutoriju staremu odboru je bil izvoljen naslednji novi odbor: predsednik podpolkovnik Jaklič (Ljubljana), glavni tajnik in blaginjak Boškovič (Zagreb), tehnični referent Jurčec (Zagreb) in savezni delegat Strzakovsky (Zagreb).

Glede tekme za državno prvenstvo je skupščina sklenila, da prepusti izbrto terena in kraja petčlanskemu odboru, ki mora najkasneje v enem mesecu predložiti plenumu saveza konkretne predloge. Skupščina je tudi sklenila, da se savez udeleži tekmovanja za svetovno prvenstvo, ki bo letos na Danskem.

ISSK Maribor:SK Celje.

Dne 25. t. m. bo gostoval proti ISSK Mariboru sportni klub Celje iz Celja. Ker je to prva oficijelna tekma letošnje sezone v Mariboru, vlada med sportno javnostjo veliko zanimanje za prvi nastop našega prvaka. Kakor je bilo iz dosedanjih training-tekem razvidno, je moštvo ISSK Maribora že v precej dobri formi in obeta biti tekma s sportnega vidika jako zanimiva, ker je tudi nasprotnik SK Celje jako ambiciozno in odorno moštvo.

M. Zevacco

V senci jezuita

Zgodovinski roman.

15

»Luč božja, krasotičica, tvoji lepi prstki imajo ti grove kremplje!«

Med tem govorjenjem se je bila vlačuga mahoma vzbela kvišku; klečala je, gibčna in skrčena, zares podobna krasni tigri; prišla je bila Franca I. za roko, in njeni ostri nohti so se mu zarili v mehko kožo.

»Oh, oprostite!« je dejala, ko se je zopet zavedla.

»Včasih me pahne ta gnev v pravcati delirij...«

»Biti opraskanemu od tebe, je zmerom še veselje,« se je odrezal kralj galantno. »A nadaljuj!...«

»A kje sem se ustavila? Da, srečala sem tistega viteza...«

»Laži-kneza...«

»Da, lažikneza... In ljubila sem ga, ker se mi je zdelo, da čutim v njegovih očeh pravo ljubezen. Ljubila sem ga, zakaj v njegovih besedah je zvenela odkritosrčnost, ki me je očarala. Bil je imeniten glumač. Ni me zapeljal njegov naslov. Nasprotno, rajša bi bila vedela, da je ubog in skromnega rojstva. Ljubila sem ga z vso dušo, z vsem ognjem deviškega srca.«

Med temi besedami je skočila vlačuga s postelje. Začela se je bila napravljati.

Franca I. je opazil, da oblači kavalirsko obleko.

Zabavnih oči je sledil podrobnostim tega opravila; niti na um ni prišlo, da bi se začudil.

Vlačuga je nadaljevala:

»Prelomila sem torej prisego nesrečnežu, ki mi je bil žrtvoval svoje življenje in me obdal z razkošjem, v katerem nisem več poznala neizpolnjenih želja. Kesanje nisem čutila, ali če sem ga, ga je naglo udušila ljubezen.«

»On pa te je zapustil, kajne da?«

»Da, temu se smejete?«

»Tudi ti bi lahko priznala, da se nimaš kaj jokati.«

»Čudno! Ravno tako govorite, kakor je govoril on.«

Glas čudne ženske je zazvenel tako nenavadno, da je Franc I. vztrepetal; temen nepokoj se je začel razlivati po njegovi duši.

A že je ona nadaljevala:

»Če bi me bil samo zapustil, to ne bi bilo še nič posebnega, umrla bi bila žalosti, hujšega ne bi bilo. Toda jaz živim!«

»Kaj ti je napravil potem?« je vprašal kralj, postavši pozoren in resnoben.

»Nekega dne se me je moj ljubimec naveličal. Sedaj sva se v samotni, majhni hišici, prelestni hišici, polni cvetja, kjer sem preživela najslajše dni in najstrašnejše ure svojega življenja. In tisti dan, ko se me je moj ljubimec nasitil, me ni zapustil kar tako, kakor vi pravite, ni mi dal samo slovesa, ni se vedel, z eno besedo, kakor se vede vsaka boljša napasena žival.«

»No, no, povej žel!«

»Marveč šel je k mojemu možu.«

Franca I., ki je sedel še vedno na robu postelje, je planil pokoncu in skočil k vlačugi, ki je stala takrat ravno pred zrcalom ter si pokrivala glavo s črnim baržunastim baretom.

»Kaj praviš?« je vzkriknul.

»Aha! Moja povest vas je začela zanimati, kajne da? A saj še niste slišali vsega, počakajte. Ali veste, kaj je storil knez z lakajsko dušo? Izročil je mojemu možu ključ najinega ljubezenskega gnezda! Povedal mu je uro najinega sestanka!«

Bled, kakor prikovan, nezmožen, geniti se, je zamrmral Franc I.:

»Magdalena Feronova!«

Ona ga ni slišala.

»Lopov je prišel na sestanek, napasel se še enkrat mojih objemov in se prepiral pred odhodom, da je moj mož tu. Da, bil je tam, nesrečnež. Vdrl je v sobo, hotel se je vreči name. Klicala sem ljubimca na pomoč, odgovoril mi je le njegov grohot. Počakajte! Počakajte! Niste še slišali vsega. Moj mož je bil privedel nekoga seboj. In tisti nekdo je bil krvnik! Krvnik, ali slišite! Vlekla sta me v Monfokon. In tam sta me obešila.«

Poražen, prepaden in omoten od groze je zajecjal kralj:

»Obesila!«

»Da, obesila! Počakajte, to ni še vse! Vrnila sem se v najino ljubezensko gnezdo.«

»Vrnila se je!« je zamrmral kralj, čuteč, kako ga oblija mrzla zona.

Ženska je bila s čudovito spretnostjo zamolčala, kako jo je Manfred rešil z vešal in ni povedala kralju, kako se je mogla vrniti v hišico pri Tuilerijah, dasi je bila obešena.

»Vrnila sem se v ljubezensko gnezdo,« je nadaljevala. Našla sem tamkaj svojega moža in sem ga bila primorana ubiti. Toda v svojem raztrganem, obupanem srcu sem prisegla lopovu maščevanje. In moja osveta je bila strašna. Zvabila sem ga na sestanek in on me

je objel. In veste, kaj sem bila storila? Otrovala sem se bila s strupom, ki ne prizanaša! In kdorkoli me objame, mora umreti!«

Plameneča in strašna je stopila s prekrižanimi rokami proti kralju, ki je strmel in bulil kakor okamenel, misleč, da sanja ves ta prizor v groznem snu.

Ona pa ga je vprašala z neskončno rahlim glasom: »In zdaj, sladki ljubimec moj, zdaj, Franc, kralj francoski, ali želiš še vedno, da snamem svojo krinko? Na... odveži jo!«

To rekši, je sklonila tilnik.

Kralj je odskočil kakor blazen in zakričal na ves glas.

Zakril si je oči z obema rokama.

Slišal je peklenski smeh, smuknilo je par korakov, nato je pogledal okoli sebe.

Magdalena Feronova je izginila!

Franca I. je zaječal v svoji grozi, omahnil kakor pijan, planil k vratom in zapazil La Šatenreja in D'Eseja, ki sta tekla k njemu.

L.

Trikot se odlikuje.

Poslušali smo razgovor, ki se je vršil med Fanfarjem, Kokardierjem in Trikotom. Bralec se spominja, da je vprašal Kokarder argotskega kralja za svet, ta pa mu ni odgovoril ničesar gotovega in je odšel kmalu nato iz krčme.

»Ako izve gospod De Lojola, da sta ta dva tepca slišala njegove besede, se utegne ravnati po tem. Izvedeti mora vrhu tega, da bo Kokarder obvestil Lantneja. Da, kje najti častitljivega očeta?«

Med takšnim ugibanjem je korakal Trikot proti zagati.

Vedel je, da sta rokovnjača tu nekje poslušala menihe. A to je bilo tudi vse, kar je znal.

Lojola je bil uporabil Trikota pri Doletovi aretaciji.

Trikot, ki je sovražil Lantneja, je sovražil obenem vse, ki so ljubili mladega moža.

Zato je služil Lojoli z gorečnostjo, za katero ga je gospod De Monklar toplo pohvalil.

Toda menih ni bil zaupal kralju argotskemu skrivnosti, kje prebiva.

Zato je bil Trikot v veliki zadregi, ko je prišel v zagato.

V katero izmed vseh hiš naj vstopi? In ko vstopi, na katera vrata naj potrka?

Več minut je sukal rokovnjač ta vprašanja v svoji glavi.

Trgovski lokal
v Gosposki ulici takoj oddam. Pripraven za pisarno ali trgovino. Vprašati Taborska 16/I. 803

Trgovskega učenca
s primerno šolsko izobrazbo sprejme trgovina na debelo z bombaži in sukanci Faninger, Cankarjeva ulica 1. 802

Sostanovalca
sprejemem, na željo dam tudi hrano. Vodnikov trg 3 b. 792

Damski klobuki v veliki izbiri
od 80 Din naprej. Preoblikovanje starih klobukov ceneno in hitro. Salon »Štefanija«, Kopališka ulica. 765

Kompletne mehke spalnice, svetlo pobarvano, radi malo prostora ceneno na prodaj. Strossmajerjeva ulica 10, mizarstvo. 796

Gospoda
sprejemem takoj kot sostanovalca na hrano in stanovanje. Tattenbachova ulica 20, pritličje levo. 794

Avto Fiat Nr. 509
v krasnem stanu s 4 sedeži, na prodaj. Vpogled garaža Völker. 793

Vpeljano trgovino
ročnih del in otroške konfekcije ugodno prodam. Med 11. in 15. uro vprašati v Mariboru, Trubarjeva ul. 4 II, desno. 788

Lepo pisarno
in veliko skladišče v centru mesta oddam v najem. Istotam naprodaj lep štedilnik. Gosposka ul. 11 I. 768

Lokal
na Pobreški cesti 13 oddam v najem. 795

Angležinja
daje angleški pouk, po lahki in hitro razumljivi metodi. Gosposka ulica 52 h, vrata 7. 747

Brzopotplata
je in bo še nadalje v Tattenbachovi ul. 14. Moški podplati 28 Din. Ženski podplati 22 Din. 606

Trajni kodri

so res držali, samo ako so bili od trdnice MALY

Znižane cene!

Maribor, Aleksandrova c. 22
v hiši zobozdravnika dr. Kaca 798

Večjo množino makulaturenega papirja

prodamo

Uprava „Jutra“ in „Večernika“
Maribor, Aleksandrova cesta 18

Inserirajte
v
„Večerniku“

Spomnite se CMD!

Avtodružba Sv. Lenart

naznanja, da bopoenšis
četrtkom 26. marca 1931
redno vozila na progi

Sv. Lenart —
Gornji Cmurek

Potrli neizmerne žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem pretresujočo vest, da je naša iskrenoljubljena hčerka oz. sestra, gospodična

Karla Kos

bivša činovnica drž. železnice

v nedeljo, dne 22. marca 1931 ob 1/1. uri po težki mučni bolezni v 30. letu svoje dobe bogu vdano preminula.

Pogreb nepozabne pokojnice se bo vršil v torek, dne 24. marca 1931 ob 16. uri iz mrtvašnice na mestno pokopališče v Pobrežju.

Sv. maša zadušnica bo darovana dne 25. marca 1931 ob 7. uri v župni cerkvi pri sv. Magdaleni.

Karl Kos, oče. Marjeta Kos, mati. Mara Kos, sestra. Ljudevit Kos, poručnik-pilot, brat. Vsi ostali sorodniki.

Potrli neizmerne žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem pretresujočo vest, da je naš iskrenoljubljni soprog, oz. oče, stari oče, tast, brat in stric, gospod

Martin Jug

posesnik in trgovec

v soboto, dne 21. marca 1931 ponoči po dolgi mučni bolezni, previden s tolažilni sv. vere, v 70. letu svoje dobe bogu vdano preminul.

Pogreb nepozabnega pokojnika se bo vršil v torek, dne 24. marca 1931 ob 9. uri iz hiše žalosti pri Sv. Petru pod Sv. gorami na domače pokopališče.

Sv. maša zadušnica bo darovana v župni cerkvi pri Sv. Petru pod Sv. gorami.

Sv. Peter pod Sv. gorami, Maribor, dne 23. marca 1931. 797

Rozal Jug, soproga. Lea Pečnik, roj. Jug, soproga sodnega svetnika, Angela dr. Juvanov, roj. Jug, soproga odvetnika in mestnega načelnika mariborskega. hčerki. Oba zeta in vsi ostali sorodniki.